

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ

Кафедра обліку і аудиту

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

і завдання до контрольної роботи з дисципліни

«ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Харків – 2014

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри обліку і аудиту 27 вересня 2013 р., протокол № 2.

Рекомендуються для студентів заочної форми навчання і слухачів ІППК спеціальності «Облік і аудит».

Укладач
доц. І.В. Підпригора

Рецензент
проф. Н.В. Чебанова

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ І ЗАВДАННЯ
до контрольної роботи з дисципліни
«ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Відповідальний за випуск Підпригора І.В.

Редактор Еткало О.О.

Підписано до друку 19.12.13 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 0,5. Тираж 25. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейербаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ
Кафедра «Облік і аудит»

Методичні вказівки і завдання
до контрольної роботи з дисципліни
«ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
(для студентів заочної форми навчання і
слухачів ІППК спеціальності «Облік і аудит»)

ХАРКІВ – 2014

ЗМІСТ

Вступ	3
Тематичний план дисципліни	4
Завдання на контрольну роботу	4
Теоретична частина	4
Практична частина	6
Вимоги до оформлення контрольної роботи	11
Рекомендована нормативно-правова література	12

ВСТУП

Курс «Облік зовнішньоекономічної діяльності» - це професійно-орієнтована дисципліна, яка є складовою освітньо-

професійної програми вищої школи і має на меті сприяння всебічному розвитку студентів як особистостей та найвищої цінності суспільства, збагаченню їхнього інтелектуального потенціалу, посиленню глибини та фундаментальності знань, що забезпечить інтеграцію України у світову систему освіти.

Предметом курсу є відносини суб'єктів міжнародної економіки у процесі їх зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД).

Мета курсу – формування системи теоретичних знань з обліку зовнішньоекономічних, фінансових і господарських операцій у зовнішньоекономічних відносинах суб'єктів господарювання України з іноземними контрагентами; оволодіння основами документального забезпечення та відображення зовнішньоекономічних операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку й у фінансовій звітності.

Майбутній фахівець з бухгалтерського обліку та аудиту повинен знати: особливості укладання та виконання договорів у зовнішньоекономічній діяльності; відображення в обліку зобов'язань зовнішньоекономічних контрагентів; облік валютних операцій; операції з валютними цінностями; курсові різниці та порядок їх визначення та відображення операцій у бухгалтерському обліку; операції готівковою іноземною валютою та їх відображення в бухгалтерському обліку; основні види та форми розрахунків зовнішньоекономічних операцій; загальні засади експортно-імпоротної діяльності; митні процедури та порядок формування митної вартості і документальне забезпечення експортно-імпортних операцій; облік імпортних та експортних операцій та операцій із давальницькою сировиною.

Курс «Облік зовнішньоекономічної діяльності» як навчальна дисципліна викладається майбутнім спеціалістам напрямку «Облік і аудит», у тому числі слухачам інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів.

Контрольна робота з дисципліни є способом підсумкового контролю знань для студентів заочної форми навчання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності» напрямку «Облік і аудит» заочної форми навчання

наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Тематичний план дисципліни

Тема заняття	Всього годин				Всього
	аудиторні	у тому числі		самостійна робота	
		лекції	практика		
1 Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2	2	-	4	8
2 Договірні відносини зовнішньоекономічної діяльності	2	2	-	4	8
3 Облік валютних операцій у зовнішньоекономічній діяльності	4	2	2	8	16
4 Облік експортно-імпортних операцій	8	4	4	8	24
5 Облік інших зовнішньоекономічних операцій	4	2	2	6	14
Разом годин	20	12	8	30	70

ЗАВДАННЯ НА КОНТРОЛЬНУ РОБОТУ

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

(Питання обираються за останньою цифрою шифру в заліковій книжці студента. Наприклад, якщо цифра «2», то обираються питання 2, 12, 22, 32)

- 1 Сутність, форми та суб'єкти ЗЕД.
- 2 Мета та завдання бухгалтерського обліку ЗЕД.
- 3 Нормативно-правове регулювання ЗЕД.
- 4 Поняття про валютні кошти та операції з ними.
- 5 Оцінка валютних коштів у поточному обліку.
- 6 Порядок обліку операцій з купівлі іноземної валюти.
- 7 Порядок обліку операцій з продажу іноземної валюти.

- 8 Облік валютних коштів у касі.
- 9 Облік операцій на валютному та інших рахунках у банках.
- 10 Особливості обліку валютних операцій в обмінних пунктах.
- 11 Інформаційні дані про рух валютних цінностей.
- 12 Види цін, які застосовуються в міжнародній торгівлі.
- 13 Знижки, які застосовуються в міжнародній торгівлі.
- 14 Порядок формування цін на експортні та імпорتنі товари.
- 15 Монетарні та немонетарні статті.
- 16 Порядок здійснення експортно-імпорتنих операцій (ЕІО) та його вплив на організацію обліку.
- 17 Облік імпорتنих операцій.
- 18 Облік експортних операцій.
- 19 Податковий облік курсових різниць.
- 20 Перерахунок іноземної валюти, дебіторської та кредиторської заборгованості на кінець періоду.
- 21 Особливості обліку бартерних операцій.
- 22 Податковий аспект бартерних операцій.
- 23 Організація, види та форми розрахунків по ЗЕД–операціях.
- 24 Облік розрахунків з підзвітними особами по відрядженнях за кордон.
- 25 Облік розрахунків за кредитними операціями.
- 26 Особливості класифікації та принципів кредитування в умовах ЗЕД.
- 27 Страхування зовнішньоекономічних операцій.
- 28 Ліцензування та квотування зовнішньоекономічних операцій.
- 29 Основи, органи регулювання ЗЕД.
- 30 Принципи ЗЕД.
- 31 Коротка характеристика договорів суб'єктів ЗЕД та право, що застосовується до них.
- 32 Поняття балансової вартості іноземної валюти та порядок її визначення.
- 33 Особливості формування та облік фінансових результатів від операцій купівлі та продажу валюти, а також експортно-імпорتنих операцій.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Необхідно:

1 Скласти Баланс підприємства станом на 1.03 поточного року та Звіт про фінансові результати за березень поточного року.

2 Скласти Журнал господарських операцій за березень поточного року.

Примітки

1 Внести до Журналу господарських операцій результат:

а) від реалізації готової продукції та товарів;

б) перерахунок курсових різниць за валютними операціями.

2 Скласти оборотно-сальдову відомість за березень.

3 Скласти баланс на 31.03.

ЗАГАЛЬНІ ВИХІДНІ ДАНІ

(варіант обирається згідно з порядковим номером у журналі групи)

Показник	Варіант					
	1,8,11, 13,22	2,9,10, 21,24,25	3,4,14, 15,30	5,6,16, 17,28	7,18,23, 26,29	8,12,19, 20,27
Чисельність робітників, люд. у виробництві при середній з/платі – 1350,00 грн	120	150	180	230	220	140
Курс НБУ на 28.02	8,05	8,0	8,015	8,01	8,25	8,05
Курс НБУ на 1.03	8,0	8,05	8,01	8,2	8,15	8,25
Курс долара США на кінець звітнього періоду (на 31.03)	8,1	8,6	8,5	8,3	8,2	8,4
Курси валюти на 04.03 (НБУ/ринковий)	8,06/ 8,07	8,07/ 8,05	8,08/ 8,07	8,04/ 8,08	8,02/ 8,03	8,01/ 8,04
Курс НБУ станом на 28.03	8,0	8,2	8,1	8,3	8,4	8,5

БАЛАНС НА 1.03 п.р.

Актив	Сума, тис. грн	Пасив	Сума, тис. грн
-------	-------------------	-------	-------------------

Основні засоби (104)	За варіантом	Знос основних засобів (131)	60800,0
Основні засоби (106)	За варіантом		
Нематеріальні активи (121)	За варіантом	Знос нематеріальних активів (132)	3360,0
Матеріали (201)	38000,0	Розрахунки з постачаль- никами та підрядчиками (63)	42000,0
Запасні частини (207)	3560,0	Розрахунки за авансами отриманими (681)	24000,0
Малоцінні та швидко- зношені предмети (22)	1120,0	Податкові зобов'язання (643)	2450,0
Незавершене виробництво(23)	16000,0	Розрахунки за податками з доходів фізичних осіб (641)	4500,0
Капітальні вкладення (15)	12000,0	Розрахунки за ПДВ (642)	3860,0
Готова продукція (26)	44100,0	Розрахунки зі страхування (65)	6600,0
Товари на складах (281)	19440,0		
Каса (301)	75,0		
Поточний рахунок (311)	54300,0	Розрахунки з оплати праці (661)	25200,0
Валютний рахунок, \$4612,5 за курсом 8,0 (312)	36900,0	Розрахунки з підзвітними особами (372)	840,0
Довгострокові фінансові вкладення (14)	9200,0	Розрахунки з учасниками (682)	15000,0
Розрахунки за авансами виданими (371)	9600,0	Розрахунки з різними дебіторами та кредиторами (688)	2440,0
Розрахунки з вітчизняними покупцями (361)	2700,0	Статутний капітал (40)	За варіантом
Розрахунки з іноземними покупцями (362) \$4500*8,0	36000,0	Додатковий капітал (422)	За варіантом
Податковий кредит (644)	5400,0	Резервний капітал(43)	За варіантом
Розрахунки по судах робітників (377)	За варіантом	Довгостроковий кредит банку (50)	За варіантом
БАЛАНС		БАЛАНС	

**ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ ЗАПОВНЕННЯ ПОЧАТКОВОГО
БАЛАНСУ
(за варіантами)**

Дані за рахунками активу та пасиву початкового балансу	Сума, грн					
	Варіант					
	1,8,11, 13,22	2,9,10,21, 24,25	3,4,14, 15,30	5,6,16, 17,28	7,18,23, 26,29	8,12,19, 20,27
Рахунок 104	130000,0	230000,0	155000,0	76000,0	108000,0	205000,0
Рахунок 106	205000,0	108000,0	210000,0	203505,0	230000,0	130000,0
Рахунок 121	16000,0	7055,0	6055,0	14605,0	5055,0	12000,0
Рахунок 377	34055,0	40000,0	14000,0	90945,0	42000,0	38055,0
Рахунок 40	297345,0	217345,0	282345,0	347345,0	277345,0	292345,0
Рахунок 422	85000,0	136540,0	97075,0	54100,0	85000,0	97075,0
Рахунок 43	20055,0	28515,0	24000,0	10955,0	20055,0	22000,0
Рахунок 50	80000,0	100000,0	78980,0	70000,0	100000,0	70980,0

ЖУРНАЛ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ

(в операціях, за якими не вказані суми, розрахунок необхідно здійснити самостійно)

№ з/п	Дата	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	2	3	4	5	6
1	01.03	Отримано заборгованість за відвантажену продукцію \$ 4500,0			

2	01.03	Відображено курсову різницю			
3	30.03	Отримано гроші до каси для виплати заробітної плати та розрахунків з підзвітними особами			26285,0
4	03.03	Перераховано суму єдиного соціального внеску			6600,0
5	03.03	Перераховано заборгованість з податку з доходів фізичних осіб (ПДФО)			4500,0
6	03.03	Перераховано заборгованість по ПДВ			3860,0
7	03.03	Нараховано та сплачено відсотки за користування банківським кредитом			2440,0
8	03.03	Виплачено заробітну плату			24120,0
9	03.03	Виплачено заборгованість підзвітній особі			670,0
10	04.03	Надійшла передплата від покупця-нерезидента на суму \$ 4150,0.			
11	04.03	Підприємство самостійно реалізувало \$2000,0. Комісія банку			120,0
12	05.03	Відвантажено зі складу товар за отриманими авансами (у повному обсязі) Відображено собівартість реалізованих товарів			19440,0
13	05.03	Частково погашено робітниками споживацьку позику			1000,0
14	05.03	Здана уся готівка до банку, включаючи погашену позику, невикрадену заробітну плату та заборгованість перед підзвітними особами			
15	09.03	Частково погашено заборгованість за матеріали			36000,0

№ з/п	Дата	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	2	3	4	5	6
16	12.03	Оприбутковано послуги з оплаченої раніше реклами товарів			3600,0
17	12.03	Відображено ПДВ по отриманих послугах			
18	19.03	Відпущено зі складу матеріали у виробництво			29540,0
19	19.03	Частково погашення банківського			23500,0

		кредиту			
20	27.03	Нарахована заробітна плата робітникам, зайнятим у виробництві			
21	27.03	Нараховано єдиний соціальний внесок (клас професійного ризику підприємства - 23)			
22	27.03	Утримано із заробітної плати єдиний соціальний внесок (умовно – 3,6 % від суми нарахованої заробітної плати)			
23	27.03	Утримано із заробітної плати ПДФО			22650,0
24	28.03	Передано МШП до виробництва			1120,0
25	28.03	Оприбутковано готову продукцію до складу			15000,0
26	28.03	Відвантажено готову продукцію власного виробництва покупцю-нерезиденту (в повному обсязі, виробленому у березні) Оплата була зроблена 28.02 в розмірі \$2500 Вартість митних послуг			1200,0
27	28.03	Зроблена передплата за товар у сумі \$5000 за контрактом №27/02-01			
28	31.03	Підприємство отримало товар за контрактом №27/02-01 на суму \$3000 ПДВ Взаємозалік заборгованостей Митні збори			500,0

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Змістовна робота втрачає свою цінність, якщо вона оформлена неохайно. Порушення загальноприйнятих правил оформлення тексту, таблиць, а особливо графічного матеріалу, знижує якість та оцінку роботи. Тому при оформленні контрольної роботи необхідно дотримуватися певних рекомендацій.

Загальний обсяг роботи має складати приблизно 20-30 аркушів, обсяг окремих розділів може бути довільний. Роботу

потрібно здавати в рукописному чи комп'ютерному варіанті. Робота повинна мати стилістично оброблену текстову частину з відповідними формулами і розрахунками, таблицями розрахункових, статистичних та експериментальних даних, графіками, схемами.

Графічний матеріал та умовні позначення повинні відповідати діючим стандартам, а при їхній відсутності – загальноприйнятим у науково-технічній літературі позначкам.

Роботу над текстом значно полегшує використання словників і довідників, за допомогою яких можна з'ясувати терміни і зрозуміти їхній зміст.

Розміщення тексту на сторінці. Текст треба писати з однієї сторони аркуша, залишаючи ліворуч поле завширшки 2,5 см, а праворуч – 1 см, зверху і знизу – по 2 см. Нехтування цими вимогами може призвести до того, що при брошуруванні й вирівнюванні рукопису рядки зліва будуть прошиті, а решта -зрізані.

Всю роботу необхідно послідовно пронумерувати. Номер сторінки проставляють на нижньому полі справа чи по центру арабськими цифрами. На титульному аркуші, що є першою сторінкою, номер сторінки не ставлять.

Титульний аркуш. На титульному аркуші розміщують назву організації, виконавця роботи (міністерство, академія, факультет, кафедра), потім вказують назву контрольної роботи (тему), варіант. Далі вказують прізвище виконавця, керівника теми (посада, вчений ступінь), місто, рік виконання роботи.

Зміст. Подається після титульного аркуша. У ньому необхідно навести заголовки і вказати номери сторінок, на яких вони розміщені в тексті. Зміст має бути послідовним і включати всі заголовки і підзаголовки, що йдуть у тексті.

Рубрикація. Вся робота складається із розділів і підрозділів. Розділи повинні мати порядкові номери, позначені арабськими цифрами. Кожний розділ бажано починати з нової сторінки. Підрозділи повинні мати номери у межах розділу. Номери підрозділів мають складатися з номерів розділів і підрозділів. Частини, розділи і підрозділи повинні мати коротку назву і бути записані у вигляді заголовка.

Між підрозділами необхідно залишити відстань у 25 мм. Підрозділи можуть мати свої підпункти.

Додатки. Заповнені форми фінансової звітності та інші документи (ксерокопії), що стали основою вивчення раціональності діючої системи організації обліку підприємства, додаються наприкінці після основної частини пояснювальної записки, але перед списком використаної літератури.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI.
- 2 Митний кодекс України від 11.07.2002р. № 92-IV.
- 3 Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. № 435-VI.
- 4 Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-VI.
- 5 Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991р. № 959-XII.
- 6 Закон України «Про внесення змін в Податковий кодекс

України по вдосконаленню деяких податкових норм» від 24.05.2012р. № 4834-VI.

7 Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в сфері зовнішньоекономічної діяльності» від 23.12.1998р. № 351-XIV.

8 Закон України «Про внесення змін в Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в сфері зовнішньоекономічної діяльності» від 05.07.2012р. № 5061-VI.

9 Закон України «Про внесення змін в деякі законодавчі акти України відносно розширення інструментів впливу на грошово-кредитний ринок» від 06.11.2012р. № 5480-VI.

10 Постанова правління НБУ «Про зміну строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів та введенні обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті» від 16.11.2012р. № 475.

11 Постанова правління НБУ «Про порядок виплати переводів з-за кордону фізичним особам» від 16.11.2012р. № 476.

12 Постанова правління НБУ «Про встановлення розміру обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті» від 16.11.2012р. № 479.

13 Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затв. постановою правління НБУ від 10.08.2005р. № 281.

14 Розпорядження КМУ від 23.02.2011р. №143-р «Про перелік офшорних зон».

15 Постанова КМУ «Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в сфері зовнішньоекономічної діяльності» від 29.04.1999р. № 756.

16 Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів), затв. наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001р. № 201.

17 Наказ Мінфіну України «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства» від 28.09.2011р. № 1213.

18 Наказ Мінфіну України «Про внесення змін в деякі нормативно-правові акти Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку» від 09.12.2001р. № 1591.

19 П(С)БО 16 «Витрати», затв. наказом Мінфіну України від 0.11.1999р. № 3018.

20 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», затв. наказом Мінфіну України від 10.08.2000р. № 193.

21 Порядок обліку платників податків та зборів, затв. наказом ДПАУ від 22.12.2010р. № 979.

22 Порядок заповнення та подачі податкової звітності з податку на додану вартість, затв. наказом ДПАУ від 25.01.2011р. № 41.

23 Порядок заповнення податкової накладної, затв. наказом ДПАУ від 21.12.2010р. № 969.

24 Порядок застосування тимчасової та неповної декларацій згідно із митним режимом імпорту (при випуску у вільний обіг), затв. наказом Держмитслужби України від 30.12.2003р. № 932.

25 Узагальнююча податкова консультація по визначенню курсових різниць від перерахунку операцій в іноземній валюті, заборгованості в іноземній валюті, затв. наказом ДПСУ від 05.07.2012р. № 574.